

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор з навчально-методичної роботи

М. Тонкачєєв /
04 червня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Іноземна мова (англійська мова)"

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
101	ЕКОЛОГІЯ

Розробники:

Петрова Т.І., доцент, канд.пед.наук

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Махія А.А., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Паніна О.В., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мовної підготовки і комунікації
протокол № 9 від "28" травня 2020 року

Завідувач кафедри

(підпис)

(Т.І. Петрова)

(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною радою КНУБА:

Протокол № 7 від "04" червня 2020 року

Голова НМР КНУБА

(підпис)

(Тонкачєєв Г.М.)

(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності (спеціалізації)	Форма навчання: денна/вечірня										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних											
				Разом	у тому числі			КП	КР	РГР	Контр.				
Л	Лр	Пз													
101	ЕКОЛОГІЯ	6,0	180	180	-	-	80	-	-	-	1	Екз	2		

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни "Іноземна мова (англійська мова)" для аспірантів є вдосконалення мовленнєвих компетенцій в рамках науково-дослідної діяльності, а саме розпізнавання наукового стилю англійської мови, знання його характерних особливостей та способів перекладу, навичок аналізу, перекладу та анотування оригінальних науково-технічних статей та інших матеріалів за спеціальністю, засвоєння фахової термінологічної лексики.

Перспектива наукового зросту сучасного дослідника тісно пов'язана не тільки з наявністю професійних знань і вмінь, але й з його загальноосвітнім і культурним рівнем, кругозором. Тому одним з істотних компонентів підвищення науково-дослідного потенціалу є знання однієї чи навіть кількох іноземних мов. В умовах глобальних інтеграційних процесів, частиною яких є розвиток і поглиблення міжнародних науково-технічних і інших контактів, професійне спілкування іноземною мовою (як усне, так і писемне) допомагає особистості розвиватися, підвищувати свій загальний, інтелектуальний рівень, а головне – є невід'ємною складовою діяльності сучасного фахівця та обов'язковою передумовою успішної професійної кар'єри.

Застосовуючи глобальну шкалу володіння іноземною мовою у сучасних практичних умовах аспірантського курсу для немовних спеціальностей, найбільш реальним буде очікувати ступінь володіння у межах від рівня B2 (Vantage - просунутий) до C1 (EffectiveOperationalProficiency - автономний) і вище, тобто C2 (Mastery - компетентний).

Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій «Незалежний користувач» рівня B2 може розуміти основні ідеї тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, у тому числі й дискусії за фахом. Може вільно спілкуватися з носіями мови. Може чітко, детально висловитись на широке коло тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти.

«Досвідчений користувач» рівня C1 може розуміти широкий спектр достатньо складних та об'ємних текстів і розпізнавати імпліцитне значення. Може висловлюватись швидко і спонтанно без помітних утруднень, пов'язаних із пошуком засобів вираження. Може ефективно і гнучко користуватись мовою у суспільному житті, навчанні та роботі. Може чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмами висловлювання.

«Досвідчений користувач» рівня C2 може розуміти без утруднень практично все, що чує або читає. Може вилучити інформацію з різних усних чи письмових джерел, узагальнити її і зробити аргументований виклад у

зв'язній формі. Може висловлюватись спонтанно, дуже швидко і точно, диференціюючи найтонші відтінки смислу у доволі складних ситуаціях. (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/ Наук. ред. укр. видання д.пед.н., проф. С.Ю.Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – С. 45-48.)

Програма аспірантського іншомовного курсу передбачає не лише опрацювання окремих тем загально-наукової й вузькопрофесійної спрямованості, але й повторення, розширення й закріплення необхідних для активного володіння іноземною мовою відомостей граматичного й лексичного характеру.

Систематична робота над іноземною мовою повинна включати різні мовні аспекти, а саме: читання, аудіювання, мовлення, аналіз й відтворення інформації, її сприйняття й засвоєння блоками, членування синтаксичних конструкцій на компоненти, вичленування семантично ключових конститuentів (слів та словосполучень) з тексту тощо.

Робота над термінологічними одиницями в плані їх засвоєння, запам'ятання й відтворення повинна базуватись не лише на рівні простого терміну, але й термінів-словосполучень, розуміння їх побудови та структурно-семантичних особливостей, міжкомпонентних внутрішніх зв'язків та функціонування в цілому тексті.

Джерелами для мовної підготовки є оригінальні монографічні видання, статті та монографічні огляди, доповіді на міжнародних симпозіумах, конференціях і семінарах; література загальнонаукової та загальнокультурної спрямованості; матеріали іншомовних ЗМІ. Сьогодні величезні можливості для пошуку необхідної літератури та іншої відповідної інформації надає Інтернет.

Основна мета вивчення іноземної мови в рамках аспірантського курсу – це досягнення такого рівня володіння мовленнєвими компетенціями, який дозволяє ефективно користуватись знаннями і вміннями як письмової, так і усної мови у професійній, академічній та соціальній сфері.

Робоча програма містить витяг з навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має здобути аспірант, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок аспіранта, роз'яснення деяких аспектів організації навчального процесу, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуального завдання.

Абсолютну більшість позицій зі списку розміщено на Освітньому сайті КНУБА або ж за цією адресою містяться посилання на ці джерела та літературу в інтернеті. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідуваності занять.

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Інтегральна Компетентність(ІК)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК04. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК08. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК09. Здатність розробляти та управляти проектами.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК01. Здатність до засвоєння концепцій, теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p> <p>ФК02. Здатність до формування системного наукового світогляду сучасного природознавства, професійної етики та загальнокультурного світогляду.</p> <p>ФК03. Здатність представляти результати власної наукової і науково-технічної діяльності, у тому числі за допомогою наукових публікацій.</p> <p>ФК04. Здатність доносити до слухачів</p>

	<p>сучасні знання та наукові результати власних досліджень, у тому числі в рамках науково-педагогічної діяльності в галузі природничих наук.</p> <p>ФК05. Здатність до інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p>
Програмні результати навчання	
Знання (ЗН)	<p>ПР02 Демонструвати володіння загальнонауковими концепціями сучасного природознавства.</p> <p>ПР03 Спланувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке характеризується новизною, теоретичною і практичною цінністю та сприяє розв'язанню значущих проблем екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування</p> <p>ПР05 Самостійно розробляти інноваційні комплексні наукові проекти в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p>
Комунікація (КОМ)	<p>ПР07 Самостійно використовувати сучасне обладнання для проведення наукових досліджень у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>ПР08 Спілкуватися, у тому числі іноземною мовою, в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p> <p>ПР09 Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як у усній так і письмовій формі для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному рівні</p>
Автономія і відповідальність (АіВ)	<p>ПР09 Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як у усній так і письмовій формі для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному рівні</p>

Програма навчальної дисципліни
Модуль I «Науково-технічний переклад»

Змістовний модуль 1.

Науковий стиль англійської мови. Основні характеристики та переклад науково-технічних текстів з огляду на їх лексичні, граматичні, синтаксичні і стильові особливості.

Практичні заняття:

Тема 1. Переклад як інструмент подолання мовних бар'єрів. Мовознавство і перекладознавство. Науково-технічний переклад як окрема дисципліна.

- 1.1.1 Мовні бар'єри та їх подолання.
- 1.1.2 Штучні мови. Приклади.
- 1.1.3 Ремесло перекладу. Переклад у стародавні часи.
- 1.1.4 Лінгвістика. Предмет вивчення лінгвістики. Її розділи.
- 1.1.5 Перекладознавство, його задачі.
- 1.1.6 Науково-технічний переклад як окрема дисципліна.
- 1.1.7 Теорія та практика науково-технічного перекладу.

Тема 2. Функціональні стилі літературної мови. Науковий стиль мови. Науково-технічна література.

- 1.2.1 Літературна мова. Форми існування літературної мови та їх характеристика.
- 1.2.2 Стиль мови. Функціональні мовні стилі. Основні ознаки кожного стилю.
- 1.2.3 Науковий стиль мови: визначення, особливості, специфічні стильові риси.
- 1.2.4 Підстилі та жанри наукового стилю.
- 1.2.5 Способи побудови науково-технічного тексту.
- 1.2.6 Функції наукового стилю.
- 1.2.7 Особливості науково-технічного стилю з погляду на граматичний та лексичний аспекти.
- 1.2.8 Види науково-технічних текстів.

Тема 3. Термін як основа наукового стилю. Науково-технічна термінологія.

Класифікація термінів.

- 1.3.1 Лексико-семантичні особливості стилю науково-технічної літератури.
- 1.3.2 Термін, його головні риси.

- 1.3.3 Деякі недоліки характерні для термінів і терміносистем.
- 1.3.4 Утворення термінів.
- 1.3.5 Еквіваленти та їх роль під час перекладу. Приклади термінів-еквівалентів.
- 1.3.6 Класифікація н.-т. термінології за функціонуванням і складом.
- 1.3.7 Типи термінів-словосполучень.
- 1.3.8 Засоби перекладу термінології: транслітерація, калькування, описовий переклад.

Тема 4. Лексичні та граматичні особливості науково-технічних текстів.

- 1.4.1 Слова-реалії, власні імена і назви, неологізми, інтернаціоналізми і псевдоінтернаціоналізми, кліше, фразеологізми. Засоби їх перекладу.
- 1.4.2 Переклад термінологічних словосполучень і речень. Приклади.
- 1.4.3 Граматичні особливості науково-технічних текстів і питання перекладу.
- 1.4.4 Лексичні та граматичні трансформації під час перекладу (на матеріалі загальнотехнічної та галузевої термінології). Приклади.

Тема 5. Види перекладу. Робота з іншомовною науково-технічною літературою.

- 1.5.1 Переклад речень. Види перекладу.
- 1.5.2 Анотаційний і реферативний переклад.
- 1.5.3 Основні види роботи з іншомовними н.-т. текстами.
- 1.5.4 Робота зі словником. Види словників. Словники і довідники.
- 1.5.5 Жанрові і стилістичні розбіжності у мові оригіналу і мові перекладу.

Змістовний модуль 2.

Освіта і наука. Наукова комунікація.

Практичні заняття:

Тема 1: Мова науки і обмін інформацією.

2.1.1 Education

Лексика: Термінологічний мінімум за темою. Лексико-семантичні вправи.
Читання: Текст «Education». Аналіз тексту. Запитання.

Грамматика: Огляд часових форм груп Simple, Continuous, Perfect.
Говоріння: Навчання в університеті.

2.1.2 Language of Science

Лексика: Термінологічний мінімум за темою. Лексико-семантичні вправи.
Читання: Текст «LanguageofScience». Аналіз тексту. Запитання.
Письмо: Алгоритм написання анотації. Типові кліше для анотацій.
Анотація тексту «LanguageofScience».
Грамматика: PresentPerfectvsPastSimple.
Говоріння: Особливості мови науки.

2.1.3 Information Flow and Communication Patterns in Science

Лексика: Термінологічний мінімум за темою. Лексико-семантичні вправи.
Читання: «Information FlowandCommunicationPatternsinScience». Аналіз тексту. Запитання.
Грамматика: Активний і пасивний стани.
Письмо: Анотація тексту «Information FlowandCommunicationPatternsinScience».
Говоріння: Інформаційний пошук і обмін.

Тема 2: Професійна мова.

2.2.1 Ecology as a science

Лексика: Термінологічний мінімум за темою.
Читання: «Ecology as a science»
Аналіз тексту. Запитання.
Письмо: Анотація тексту «Ecology as a science».
Грамматика: Неособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприкметник I.
Говоріння: Професія еколога.

2.2.2 Functioning of ecosystems

Лексика: Термінологічний мінімум за темою.
Читання: «Functioning of ecosystems»
Аналіз тексту.
Письмо: Анотація тексту «Functioning of ecosystems».
Грамматика: Умовні речення.
Говоріння: Biosphere and its importance.

2.2.3 Контрольна робота. захист індивідуальних робіт.

2.2.4 Продовження захисту індивідуальних робіт.

2.2.5 Мультимедійна презентація захищеного дипломного проекту на ступінь бакалавра (або переддипломного проекту на ступінь магістра).

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РЕФЕРАТИВНОЇ РОБОТИ

Індивідуальна реферативна робота складається з таких частин:

- Титульний аркуш
- зміст роботи
- огляд оригінальних іншомовних і вітчизняних наукових і науково-технічних робіт/статей і складання писемних анотацій мовою протилежною мові першоджерела відповідно;
- словник термінів і термінологічних словосполучень обсягом 200 лексичних одиниць з відповідної фахової тематики;
- синопсис монографії за фахом;
- повідомлення про наукове дослідження, викладене іноземною мовою;
- письмовий переклад тексту за фахом обсягом 200 тис. друкованих знаків.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Реферативна робота повинна бути набрана в текстовому редакторі MicrosoftWordforWindows (Документ Word 97-2003 або пізнішої версії) і роздрукована на аркуші паперу формату А4. Шрифт 13-14 пт Arial або 14-15 пт TimesNewRoman, міжрядковий інтервал – «множник» 1,5. Поля – звичайні. Сторінки пронумеровані.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку залікової сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференцій та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету (відділу докторантури і аспірантури) документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі аспірантів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується аспірантами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань аспіранта аналізують наступні:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності аспірантів за відсутності пропущених та невідпрацьованих семінарських занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – заліку. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Участь в роботі продовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – залік.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий (заліковий) – 40 % семестрової оцінки.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю екзамен

Поточне оцінювання	Модульний контроль	Сума балів
Змістовні модулі		

1	2	К/р (реферативна робота)		
30	30	30	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткове залікове сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Аспірант, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до аспірантів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у

матеріалах наукових конференцій та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Методичне забезпечення дисципліни

1. Англійська мова. Науково-технічний переклад: конспект лекцій / Укл. О. В. Паніна. – Київ: КНУБА, 2018. - 132 с.
2. Ільченко О.М. Англійська для науковців. The Language of Science: Підручник / Видання друге, доопрацьоване. - К: Наук, думка, 2010. - 288 с.
https://chtyvo.org.ua/authors/Ilchenko_Olha/Anhliiska_dlia_naukovtsiv/The_Language_of_Science/
3. Ігнатюк О.Г., Сисоева В.О. Англійська мова для екологів ./ Навчальний посібник - Івано-Франківськ, 2005 – 79 с.
4. <http://194.44.112.13/chyitalna/530/index.html#p=1>
5. Карабан В.І. Переклад англійської і наукової літератури. / Вінниця, Нова книга, 2004 – 576 с.
http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Karaban_2004_576.pdf
6. Прадівляний, М. Г. П68 Англійська мова для студентів-екологів. Частина 1 : навчальний посібник / М. Г. Прадівляний, О. Е. Марченко, А. А. Слободянюк. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 60 с.
7. <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23651/51113.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
8. Hewings Martin, Advanced Grammar in Use: A self-study reference and practice book for advanced learners of English, Third edition, Cambridge University Press, 2013.

Електронні ресурси:

1. Eco-friendly English: вчимо актуальну англійську лексику
<https://yappicorp.com.ua/ua/posts/read/eco-friendly-english-aktualnaya-leksika>
2. Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури: <http://org2.knuba.edu.ua>.
3. Бібліотека КНУБА. URL : <http://library.knuba.edu.ua/>.